

PODROČJE: DOSTOPNA GRADIVA

Orodje PAVE za preverjanje in odpravljanje težav z dostopnostjo PDF dokumentov

PAVE je orodje s katerim ne spreminjamo izgleda temveč **preverimo in popravimo dostopnost in vrstni red branja vsebine v PDF dokumentih** za ljudi, ki dokument berejo s pomočjo **zvočne podpore [bralnikov zaslona](#)**. Takšno podporno tehnologijo uporabljajo slepi in slabovidni, ljudje s težavami branja, kot je disleksija ali ljudje s posledicami poškodbe glave. Orodje je za osebno uporabo na voljo **brezplačno**.

PAVE pomaga odpraviti težave za PDF dokumente, ki so shranjeni kot **besedilo**, torej takšne, v katerih lahko z miško označite besedilo in ga kopirate, ne odpravlja pa težav z dokumenti, kjer je celotna stran shranjena kot slika.

Slednje je potrebno najprej s programi za optično prepoznavanje znakov (OCR) iz **slikovnih datotek pretvoriti v dokumente za urejanje**.

V tokratnem priporočilu bomo podali zgolj splošna navodila, podrobnejši prikaz uporabe pa si lahko pogledate na spletni strani [orodja PAVE](#) in v [video razlagi uporabe orodja](#), ki je v angleškem jeziku.

Naj omenimo še to, da je orodje PAVE zaznalo težave tudi pri PDF dokumentih, ki so bili kot PDF dokumenti shranjeni iz izvornih Wordovih dokumentov, oblikovanih po navodilih za dostopne dokumente.

Zato ponovno priporočamo, da študentom, ki uporabljajo podporno tehnologijo raje dajte na voljo izvorni Office dokument.

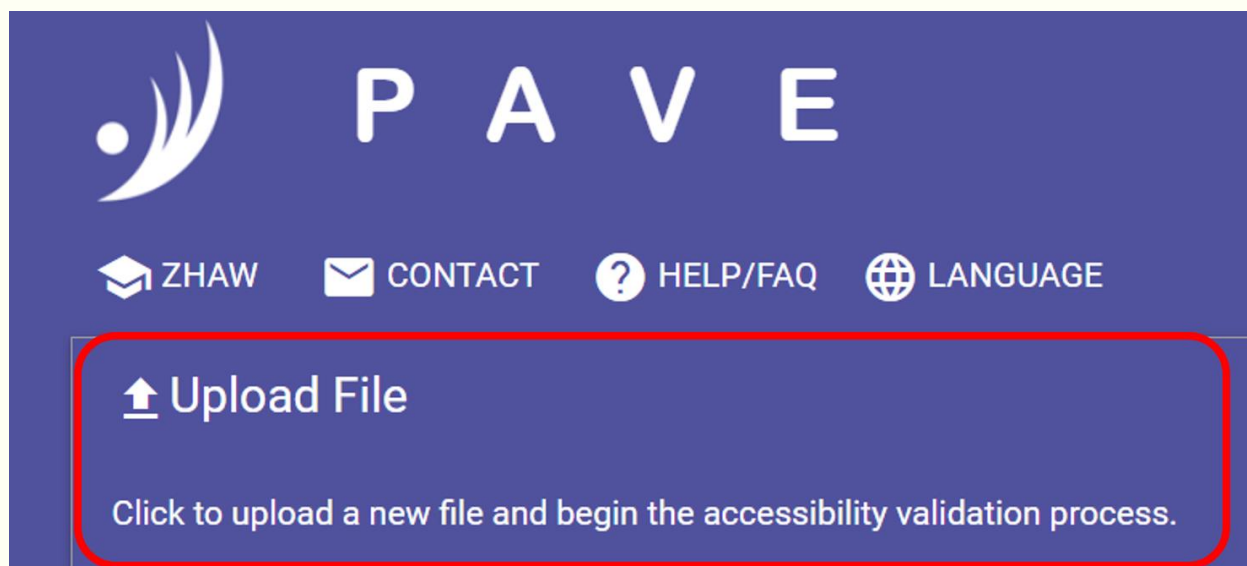
Tako ga bodo brez težav zvočno prebrali z bralniki zaslona. Tisti študenti, ki pa bodo poleg zvočne podpore dokument brali tudi z vidom, si ga lahko ustrezno prilagodijo, kot npr. velikost in tip pisave, razmike med vrsticami, kontrast besedila in ozadja in podobno.

Uporaba orodja PAVE

Odpremo spletno stran [PAVE – preverite in popravite dostopnost PDF dokumentov \(pave-pdf.org\)](#) in kliknemo na **Start PAVE**.

Start PAVE

Odpre se nam nova spletna stran. S klikom na **Upload File** (nalaganje datoteke) v PAVE naložimo svoj PDF dokument. Največja dovoljena velikost je **5 MB**.

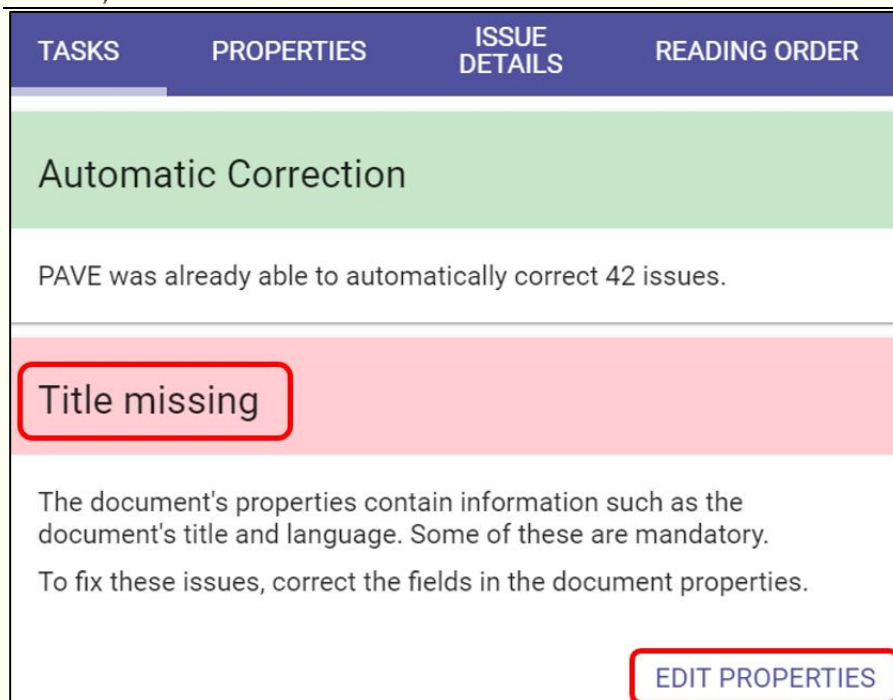

Prikaže se okno z opozorili. To okno ima štiri zavihke:

- **TASKS** (opravila)
- **PROPERTIES** (lastnosti)
- **ISSUE DETAILS** (podrobnosti o težavah)
- **READING ORDER** (vrstni red branja)

PAVE bo sam naredil nekaj avtomatičnih popravkov.

Zadeve opisane v zavihku **TASKS** (opravila) in **READING ORDER** (vrstni red branja) bomo morali **popraviti ročno**.

TASKS PROPERTIES ISSUE DETAILS READING ORDER

Automatic Correction

PAVE was already able to automatically correct 42 issues.

Title missing

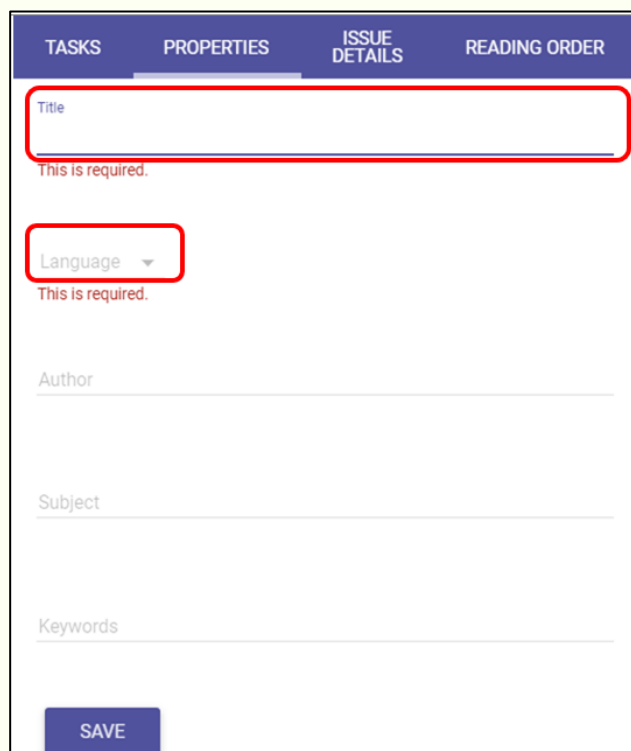
The document's properties contain information such as the document's title and language. Some of these are mandatory. To fix these issues, correct the fields in the document properties.

[EDIT PROPERTIES](#)

V tem primeru v zavihku **TASKS** (opravila) vidimo, da je PAVE že samodejno naredil 42 popravkov. Razdelek, ki ni problematičen, se obarva zeleno.

Dokumentu, ki smo ga naložili manjka naslov oz. ime **dokumenta**. To uredimo s klikom na **EDIT PROPERTIES** (urejanje lastnosti).

Odpre se nam okno pod zavihkom **PROPERTIES** (lastnosti).

TASKS PROPERTIES ISSUE DETAILS READING ORDER

Title

This is required.

Language

This is required.

Author

Subject

Keywords

SAVE

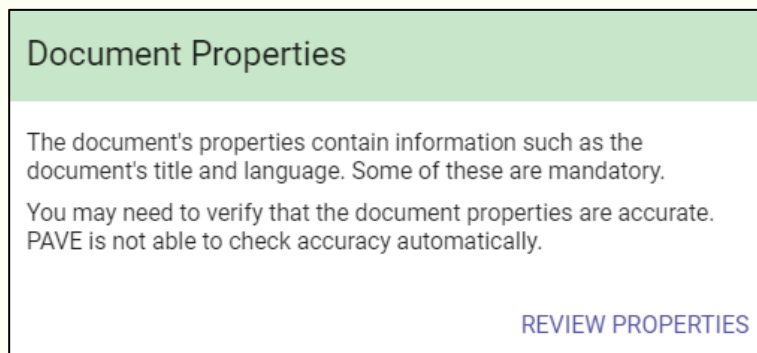
Vpisati moramo **naslov dokumenta**, npr. Oblikovanje dostopnih Word dokumentov.

Nato izberemo še **jezik dokumenta**, da bralnik zaslona pri branju uporabi pravilen jezik. V našem primeru izberemo Slovenščina.

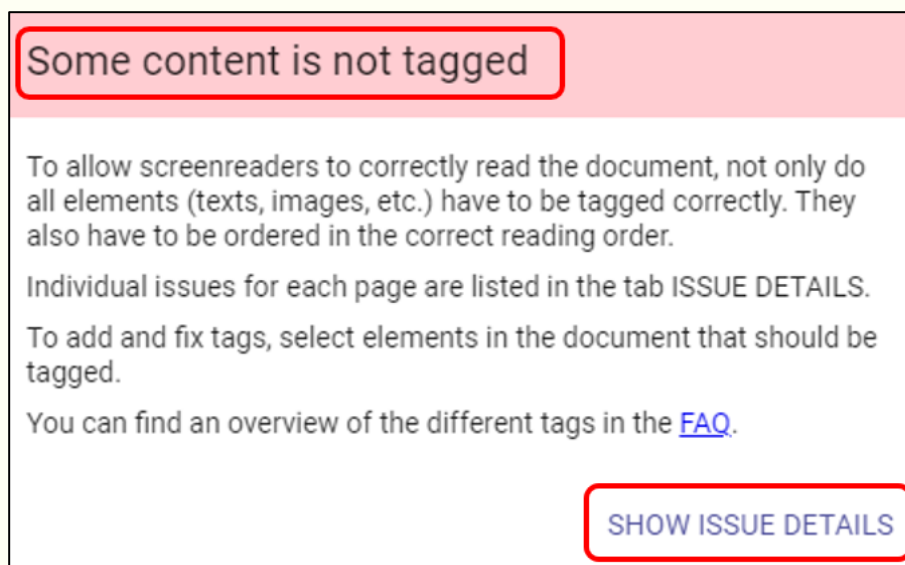
Podatki o **avtorju** so priporočljivi, niso pa obvezni.

Ko izpolnimo polja, kliknemo **SAVE** (shrani).

Ko to uredimo, se nam polje z lastnostmi dokumenta pod zavihkom opravila obarva **zeleno**.

V kolikor se med **opravili** pojavi **rdeče obarvan okvirček** z napisom, da vsebina ni označena (**Some content is not tagged**), je treba to popraviti.

Kliknemo na **SHOW ISSUE DETAILS** (prikaži podrobnosti težave) in pod zavihkom **ISSUE DETAILS** (podrobnosti težav) se nam prikaže **seznam strani dokumenta**.

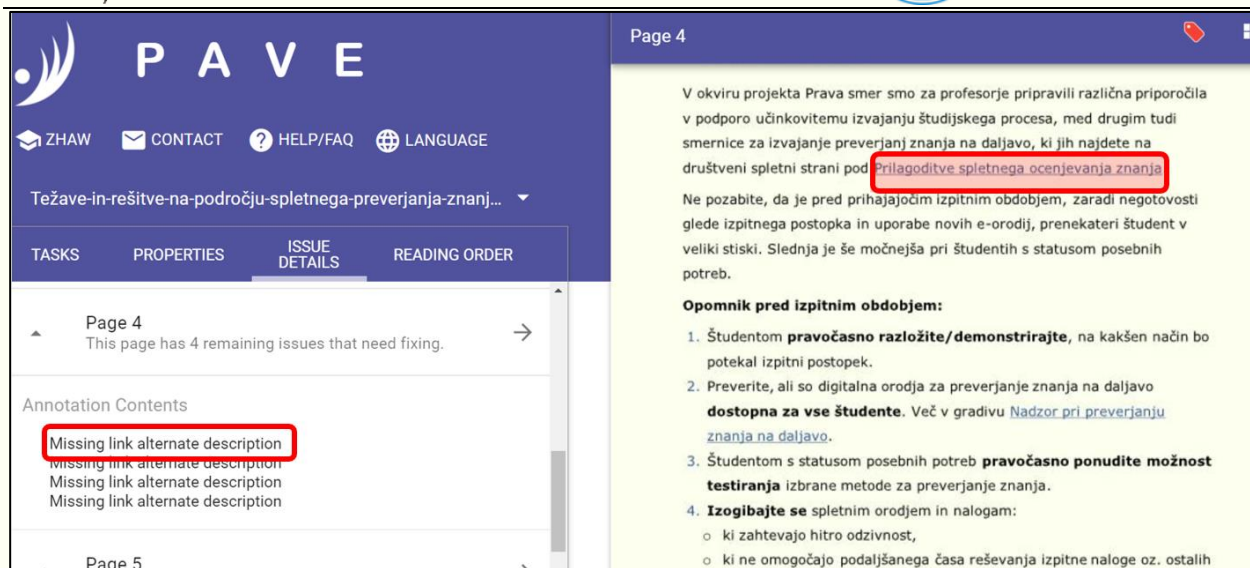
Tudi kadar v zavihku opravili **ni prikazanih težav**, je dobro, da kliknemo na zavihek **ISSUE DETAILS** in tam odpravimo težave, ki so **kljub temu izpisane pod posamezno stranjo**.

TASKS	PROPERTIES	ISSUE DETAILS	READING ORDER
		General When hovering over elements in the page on the right, green elements are elements that are already tagged (you can find them in 'reading order'). Red elements are elements, that are currently untagged. To tag an untagged element, click on that element on the right side or draw a rectangle around it. When you click on an item that is already tagged, it will show up in the tab READING ORDER.	
✓	Page 1	All issues on this page have been fixed.	→
✓	Page 2	All issues on this page have been fixed.	→
▼	Page 3	This page has 2 remaining issues that need fixing.	→
▲	Page 4	This page has 4 remaining issues that need fixing.	→

Ko kliknemo na stran, se nam prikaže **spisek težav**.

TASKS	PROPERTIES	ISSUE DETAILS	READING ORDER
▲	Page 4	This page has 4 remaining issues that need fixing.	→
Annotation Contents			
Missing link alternate description Missing link alternate description Missing link alternate description Missing link alternate description			

Ko kliknemo na eno od **težav** na seznamu, se nam na **prikazu vsebine na strani**, ta element obarva **rdeče**.

The screenshot shows the PAVE web application interface. The top navigation bar includes the PAVE logo and links for ZHAW, CONTACT, HELP/FAQ, and LANGUAGE. Below the navigation bar, there are tabs for TASKS, PROPERTIES, ISSUE DETAILS, and READING ORDER. The main content area displays 'Page 4' with a message: 'This page has 4 remaining issues that need fixing.' Below this, there is a section for 'Annotation Contents' with a list of annotations, one of which is highlighted with a red box: 'Missing link alternate description'. The right sidebar contains a detailed view of 'Page 4' with a text block and a list of instructions for students.

Rdeče obarvanim elementom moramo dodati **oznako (tag)**. Pod osnovne oznake program predvideva:

- Odstavek
- Naslov 1
- Naslov 2
- Naslov 3
- Naslov
- Slika
- Seznam tabela
- Drugo

Pod **Drugo** se npr. uvrščajo tudi **povezave**.

Ko po navodilih razrešimo težave, nam program sporoči, da ni več težav. Ob oznakah strani se pojavijo **kljukice**.

✓	Page 1 All issues on this page have been fixed.	→
✓	Page 2 All issues on this page have been fixed.	→
✓	Page 3 All issues on this page have been fixed.	→

Ko smo odpravili vse težave, se nam v zavihku **TASKS** (opravila) okvirček za označevanje besedila obarva **rumeno** in izpiše se nam napis **All content is tagged** (vsa vsebina je označena).

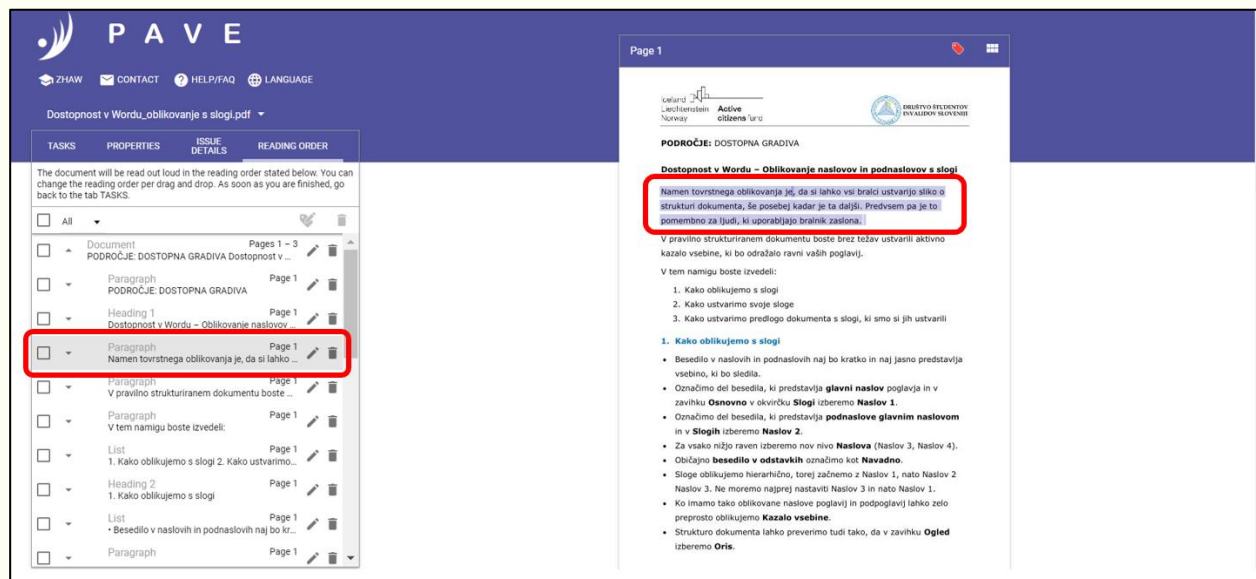
All Content is Tagged

To allow screenreaders to correctly read the document, not only do all elements (texts, images, etc.) have to be tagged correctly. They also have to be ordered in the correct reading order.

PAVE can not check the correct reading order automatically. Please inspect the reading order now:

REVIEW READING ORDER

Sedaj v zavihku **READING ORDER** (vrstni red branja) še preverimo ali bo bralnik zaslona vsebino prebral v enakem vrstnem redu kot bi jo prebrali videči ljudje.

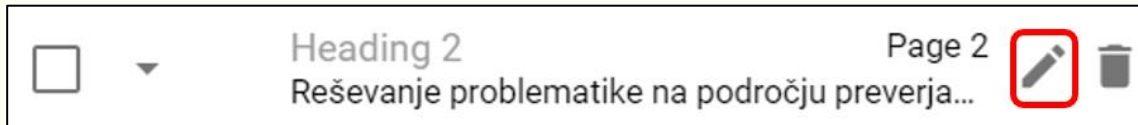

The screenshot shows the PAVE application interface. On the left, the 'READING ORDER' tab is active, displaying a list of document elements. A red box highlights a paragraph element: 'Paragraph Page 1 Namen tovrstnega oblikovanja je, da si lahko vsi bralci ustvarijo sliko o strukturi dokumenta. Še posebej kadar je ta datjiti, predvsem pa je to pomembno za ljudi, ki uporabljajo bralnik zaslona.' On the right, the document preview shows the same text, with a red box highlighting the first sentence: 'Namen tovrstnega oblikovanja je, da si lahko vsi bralci ustvarijo sliko o strukturi dokumenta. Še posebej kadar je ta datjiti, predvsem pa je to pomembno za ljudi, ki uporabljajo bralnik zaslona.'

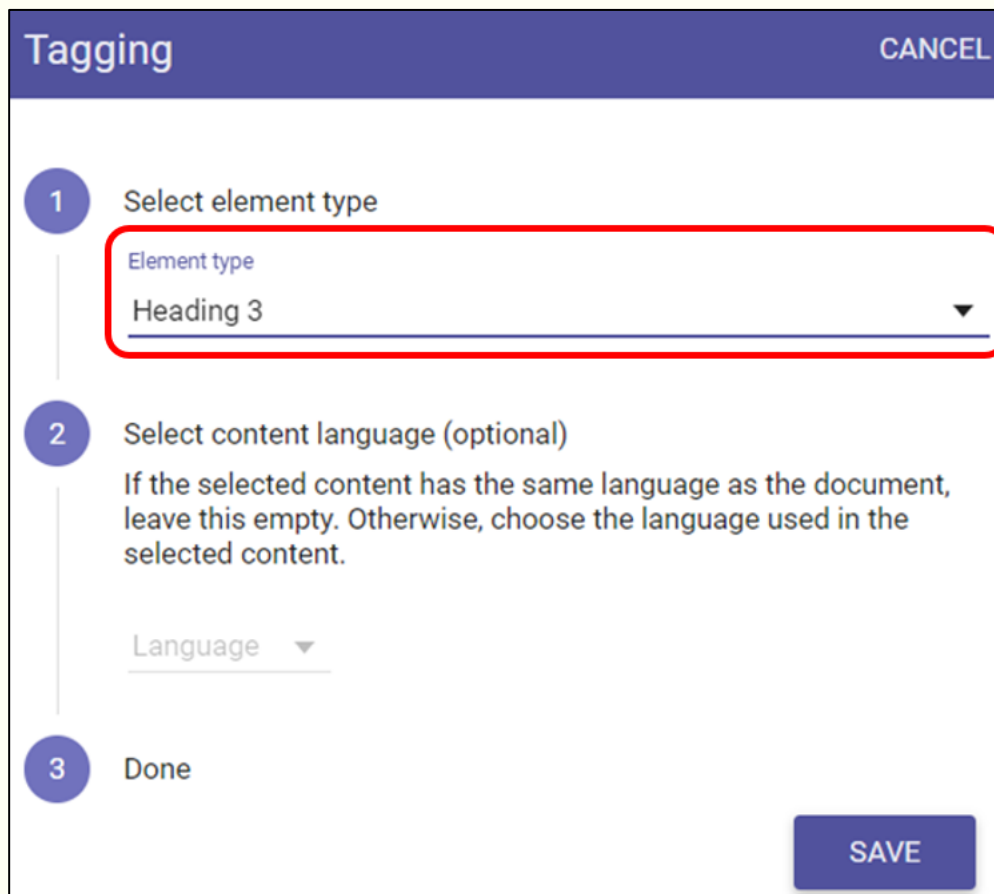
Ko se z miško postavimo na **del besedila v okvirčku za urejanje**, se nam desno na označeni **strani dokumenta** ta del **besedila obarva vijolično**.

Tako lahko preverjamo ali se bodo elementi prebrali v pravilnem vrstnem redu in ali so pravilno označeni – kot naslov 1, naslov 2, odstavek, seznam in podobno.

V kolikor opazimo še kakšno **napako**, npr., da imamo naslov 2 označen kot naslov 3, lahko to uredimo s klikom na **svinčnik**.

V oknu, ki se nam odpre nato izberemo ustrezen nivo naslova in kliknemo shrani.

Vrstni red branja spreminjamo tako, da **kliknemo** na element in ga **povlečemo na željeno mesto**.

Ko smo prepričani, da bodo bralniki zaslona vsebino dokumenta prebrali v takšnem vrstnem redu, kot jo preberemo ljudje, ki vidimo, kliknemo v zavihek **TASKS** (opravila) in **DOWNLOAD** (prenos).

Download Document

You can download the document. From the perspective of PAVE, all problems are solved. However, there might still exist some problems that can not be automatically detected by PAVE.

 [DOWNLOAD](#)

Odpre se nam okno, kjer nas program ponovno opozori na zadeve, ki jih ne more preveriti samodejno.

Če smo že v prejšnjih korakih preverili vse naštete vidike, kliknemo za prenos dokumenta.

Download document

Please consider

PAVE can not find any more problems in this document.
Please check the following before downloading the document. These points can not be checked automatically by PAVE.

- Very important: Does the reading order (= order of the tags) correspond to how the document should be read out loud?
- Is the document language correctly set?
- Does the document title describe the content properly?
- Do all the tag types correspond to the logic of the document (e.g. heading 1, heading 2, etc)?
- Do the alternative texts of figures describe their content well enough?

Feedback

With your feedback you contribute to the improvement of PAVE. Please feel free to leave a comment in the box below. It will be sent to us when you download the file.

Feedback

(Optional) Email address for follow up questions

[DOWNLOAD DOCUMENT](#)